

Gospodin Filip VUJANOVIĆ
Predsjednik Crne Gore

IZLAGANJE NA MEĐUNARODNOM NAUČNOM SKUPU „SKADARSKO JEZERO – STANJE I PERSPEKTIVE”

Skadarsko jezero jedno je od najinteresantnijih područja Crne Gore. Sa svojom izuzetnom prirodnom ljepotom, istorijskim i kulturnim nasljeđem, biodiverzitetom, endemičnim vrstama biljnog i životinjskog svijeta, smatra se međunarodno važnim ekološkim područjem koje je s crnogorske strane proglašeno nacionalnim parkom 1983. godine.

Skadarsko jezero je prirodna veza Crne Gore i Albanije koja može dati novi pečat razvijanju dobrosusjedskih odnosa dviju prijateljskih država. Uz prirodnu vezu na jezeru, takvu vezu imamo na moru, rijekama i planinama. Priroda nas je izvjesno uputila na blisku saradnju, a na nama je da to očekivanje prirode i ispunimo. Pokroviteljstvo ovog naučnog skupa i sa nivoa predsjednika države to očekivanje potvrđuje.

Valorizacija prirodnih resursa i potencijala Skadarskog jezera kroz istraživanje stručnih naučnih institucija može doprinositi državnim i regionalnim strategijama kao i razvitku ekološko i ekonomski prihvatljivih modela za upravljanje prirodnim bogatstvom. To može biti podsticaj da se principi održivog razvoja ugrade u državne politike, zaustavi gubitak prirodnih resursa i podstakne njihova revitalizacija.

Dame i gospodo,

U oblasti Skadarskog jezera nalaze se značajni spomenici naše duhovne i materijalne kulture koji su nastajali u različitim civilizacijskim etapama. Izvanredno kulturno nasljeđe i brojni arheološki lokaliteti iz praistorijskog, antičkog i ranog srednjeg vijeka reprezent su naše bogate kulturne istorije, ono što čini da jedan narod zauzme dostojno civilizacijsko mjesto.

Područje Skadarskog jezera je još u 14. i 15. vijeku bilo državno, političko i kulturno središte Crne Gore. Manastir Prečista Krajinska imao je značajan položaj i ranije, kao prijestonica Zetske države i kneza Vladimira koji je vladao krajem 10. i početkom 11. vijeka. Mnogobrojni manastirski kompleksi, crkve i utvrđenja građeni su u periodu dinastije Balšića i Crnojevića. Za vrijeme vladavine Balšića na ostrvima Skadarskog jezera: Starčevu, Beški i Moračniku građeni su sakralni objekti. U blizi-

ni jezera nalaze se ostaci grada Oboda, gdje je 1494. štampan „Oktoih” – prva knjiga u ovom dijelu Evrope i Žabljak Crnojevića, nekadašnja prijestonica crnogorske države. To ukazuje na činjenicu da su na obalama Skadarskog jezera stvarani istorijski temelji crnogorske duhovnosti i državnosti.

U tom cilju istraživanje kulturnog nasljeđa obala Skadarskog jezera, njegovog ekološkog stanja, klimatskih promjena, hidrografskih karakteristika i bioraznovrsnosti može služiti za naučno verifikovan koncept održivog razvoja prirodnog bogatstva.

Naša temeljne posvećenost očuvanju prirodnog nasljeđa i životne sredine u skladu je sa Milenijumskim ciljevima razvoja i obezbjeđenja ekološke održivosti UN. Osnovne vrijednosti na kojima treba da se razvijaju međunarodni odnosi u 21. vijeku: sloboda, jednakost, solidarnost, tolerancija, poštovanje prirode su ključna paradigma savremene političke kulture, preduslov za uspostavljanje demokratske države i političkih zajednica zasnovanih na vladavini prava.

Dame i gospodo,

Crna Gora je demokratska država, čvrsto opredijeljena za izgradnju građanskog društva, saradnju na nacionalnom, regionalnom i međunarodnom nivou. U tom kontekstu revitalizacija Skadarskog jezera i njegovih jedinstvenih ekoloških karakteristika, očuvanje njegove prirodne i kulturne baštine, predstavlja naš prilog dostizanju zajednički usvojenih ciljeva koji mogu biti važan faktor stabilnosti povezivanja u regionu.